

Kristeligt Dagblad

LIV & SJÆL | 09.09.21 KL. 20:45

Med Guds hjælp vil 79-årige Annie melde sig ud af samfundet. Men mod systemet kæmper selv Gud forgæves

En 79-årig kvinde har frasagt sig sin folkepension og meldt sig ud af samfundet, fordi hun vil leve under Guds love. Nu truer kommunen hende med tvangsauktion

Mathias Sonne Mencke

Annie og Marianne Hansen har siden 1986 boet i sommerhuset i Ellinge Lyng i Odsherred. Siden 2007 har de ikke haft nogen indtægt, men stort set levet fra jorden til munden og uden fornødenheder som varme og elektricitet. Nu er freden imidlertid forbi. Odsherred Kommune har indstillet huset til tvangsauktion. Foto: Mikkel Møller Jørgensen.

En dag fik Annie Hansen nok. I sit sommerhus i Ellinge Lyng ved Sejerøbugten satte hun sig ved bordet for at skrive et brev i hånden af allerstørste vigtighed.

Det var den 21. februar 2007. Godt en måned efter at det omkringliggende samfund havde gennemført den største ændring af Danmarkskortet i nyere tid. Hendes gamle kommune var fortid og erstattet af en ny storkommune ved navn Odsherred. I sommerhuset havde man allerede mærket reformens konsekvenser. Reglerne skulle strømlines og ensartes, og fra Odsherred Kommune havde hun allerede modtaget flere ubehagelige breve.

Uden for vinduet kunne hun se hønsene i hønsegården. Hun og datteren havde fremavlet bestanden siden 1991. Og ikke bare for fornøjelsens skyld. Dyrene var familiens primære adgang til protein. De var nemlig selvforsynende og havde i årevis levet primært fra jorden til munden, af ægge- og honningsalg og lidt indtægter fra lidt pantflasker hist og her.

Af samme grund kunne Annie Hansen og datteren Marianne Hansen ikke tro deres egne øjne. Fremover skulle det være slut med hønsehold i sommerhuskvarteret. I et andet brev kunne de tilmed konstatere, at kommunen nu påbød dem at betale en kloakmester for en gang om året at tømme deres septiktank.

”Det skal være løgn,” rasede Annie Hansen.

Hun havde været vred på systemet i årevis. Nu kunne det være nok – en gang for alle. Hun satte kuglepennen til papiret:

”Jeg ønsker at melde mig ud af dette samfund,” oplyste hun den nyoprettede kommune.

Hun frabad sig i samme ombæring sin folkepension, retten til lægehjælp, og hvad hun ellers måtte have krav på.

For første gang længe følte hun sig fri. Fri fra den verden og det såkaldte fællesskab, hun aldrig havde følt sig inkluderet i eller hjulpet af.

”Vi beder ikke om noget. Ingen pension. Ingen hjemmehjælp og lægehjælp,” siger Annie Hansen, der i dag er blevet 79 år: ”Vi vil bare gerne leve her i fred og ro uden indblanding.”

Ejendomsskatten betaler imidlertid ikke sig selv, og i dag er situationen så tilspidset, at Annie Hansens sommerhus er indstillet til tvangsauktion.

I kommunen har man længe været rådvild: For hvad stiller man op med et menneske, der ikke ønsker at være en del af systemet?

Søg Guds retfærdighed

Det er ikke til at se, om Annie Hansen og datteren Marianne Hansen er hjemme. Hækken ind til sommerhusgrunden er høj, og vinduet, man kan skimte mellem grenene, er mørkt. Det sidste har sin årsag. Her er nemlig ingen elektricitet og heller ingen centralvarme. Da en læge besøgte grunden sidste vinter, noterede hun i sin rapport, at ”man føler sig hensat til et Amish-samfund, når man befinder sig på matriklen.”

Haven synes på én gang vild og tæmmet. Her er kartofler, grønkål, bønner, gulerødder, rødbeder, porrer, løg og meget andet. På træerne vokser æbler og blommer, hyldebær og valnød, og op langs husmuren strækker vindruer sig. Foto: Mikkel Møller Jørgensen

Annie og Marianne Hansen har da heller ikke hverken telefon eller mail. Uden for grunden er deres ubenyttede skraldespand demonstrativt væltet, og navnet på postkassen er fjernet. På en bjælke over porten er ordene ”Jesus Kristus er kongernes konge og herrernes herre” brændt ind i træet, og de kristne inskriptioner forsætter på stolperne langs brændeskuret: ”søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt andet gives jer i tilgift,” står der.

Haven synes på én gang vild og tæmmet. Her er kartofler, grønkål, bønner, gulerødder, rødbeder, porrer, løg og meget andet. På træerne vokser æbler og blommer, hyldebær og valnød, og op langs husmuren strækker vindruer sig.

Datteren, Marianne Hansen, kommer til syne. Hun smiler forlegent, men byder uden mistænksomhed på kaffe. Hendes fødder er bare og snavsede ligesom hænderne. Hun er 37 år og har boet alene med sin mor i sommerhuset siden 1986. Det er herfra, hendes verden er gået, særligt efter mobningen i folkeskolen blev for meget, og hun forlod uddannelsessystemet i 7. klasse.

”Naturen er min uddannelse,” siger Marianne Hansen.

Annie Hansen har med et forstørrelsesglas og solens stråler brændt de 10 bud ind i træværket nær huset. Foto: Mikkel Møller Jørgensen

I en seng i stuen ligger Annie Hansen. Hun er syg, men retter sig alligevel op.

På sofabordet ligger en serviet med udgnaskede tomatkerner. I hjørnet står et træorgel med en salmebog. På næsten samtlige overflader ligger bøger, gamle aviser og breve fra systemet. De fleste af bøgerne er af religiøs karakter. Testamenterne ligger inden for

rækkevidde. Det samme gør Apokryferne, der regnes for at være udeladte nytestamentlige skrifter og en hellig mandæisk skrift om kampen mellem lyset og mørket. Samlingen får konkurrence af bunkevis af bøger om den selvforsynende have, helbredende planter og urter og så et par Dean Koontz-thrillere. Det omkringliggende samfund er repræsenteret af en batteridrevet transistorradio indstillet på P1.

Annie Hansen fortæller, at situationen er eskaleret på det seneste. Nu er det ikke kun den manglende betaling af ejendomsskat, der er problemet. For nylig har kommunen også bestemt, at sommerhusområdet skal kloakeres, om man vil det eller ej.

”Mange siger, at de tror på Gud, men når man hellere vil overholde demokratiets love, gør man Djævelens værk,” siger Annie Hansen: ”Vi har det 10. bud: Du må ikke begære noget som helst af din næstes. Ikke huset, ikke marken, ikke ejendommen. Men hvad er det lige, kommunen gør? Jeg har ingen gæld. Vi passer os selv, og kommunen har fået min folkepension siden 2007. Alligevel vil kommunen nu bryde det 10. bud og sende vores sommerhus på tvangsauktion, fordi de siger, vi skal betale ejendomsskat. Men det kan de ikke – vi har jo meldt os ud.”

Annie Hansen modtog aldrig noget svar på udmeldelsesbrevet fra 2007. Til gengæld fik hun måneden efter udbetalt sin folkepension som altid. Hun blev arrig, hævede pengene og lagde dem på kommunaldirektørens bord, hvorefter hun lukkede sin bankkonto.

Annie Hansen følte sig overbevist om, at hendes plan var fuldført.

Tilbage på kommunekontorerne i Odsherred havde man brug for at udtænke en løsning. Accepterede man Annie Hansens såkaldte udmeldelse, ville det være et spørgsmål om tid, før huset endte på tvangsauktion.

For at undgå dette oprettede embedsmænd et skyggeregnskab i Annie Hansens navn. Her fik hun tildelt et hemmeligt tillæg, der kunne dække ejendomsskatten og vandregningen, så hun og datteren ikke havnede på gaden.

Sådan gik årene. Lige indtil en jurist gennemgik kommunens regnskaber i 2019 og opdagede tillægget, som juristen konstaterede var i strid med loven. Først og fremmest, fordi man ikke må lave den slags skyggeregnskaber. Dernæst, fordi man slet ikke må lave sådan en ordning uden en borgers accept.

Fundet blev begyndelsen på en længere, ophedet brevkorrespondance mellem Annie Hansen og Odsherred Kommune.

Annie Skov Hansen og datteren Marianne Hansen har meldt sig ud af samfundet. De har boet i et sommerhus i Odsherred i 30 år. Foto: Mikkel Møller Jørgensen

I et af mæglingbrevene skrev kommunen, at man ”ingen intention har om at krænke eller genere dig eller din datter (...). Kommunen bebrejder på ingen måde dig i sagen. Ordningen var etableret på Odsherred Kommunes foranledning, og det var en klar fejl og klart ulovligt, hvilket vi naturligvis skal beklage.”

”Beklage,” himler Annie Hansen, da hun læser brevet: ”Hvor er retfærdigheden? Kan man i dag bare beklage, hvis man har gjort noget ulovligt?”

Som en løsning tilbød kommunen i brevet at fortsætte med at betale Annie Hansens ejendomsskat. Det eneste, den nye ordning forudsatte var, at hun på ny skulle ansøge om folkepension og så give kommunen råderet over indtægten og derigennem betale skatten.

De skrev også, at de gerne ville hjælpe hende personligt med at tilmelde sig folkepensionen på ny. I en håndskreven note i brevets margin har Annie Hansen noteret tre ord, der siger det meste:

”Vig bort Satan!”

Jeg bad blot om varm kakao

Annie Hansens forhistorie er rodet og usammenhængende. Født i Rødovre. Arbejdede i mange år som regnskabsansvarlig i Volvo Danmark og ”levede som en karrierekvinde”. Fik to sønner i sit første ægteskab, der forliste, da Annie Hansen blev gravid med en anden mand. Herfra ”brød alting”, ifølge moderen og datteren, ”ud i kaos”. Og herfra er det, som om et tema gennemsyrrer livsfortællingen: hver gang Annie Hansen bad systemet om hjælp, blev hun mødt af regler og bureaukrati.

Anklageskriftet er omfattende. Da hun blev skilt, kunne hun ikke få vuggestueplads til datteren. Da hun flyttede i sommerhuset, kunne hun ikke få kontanthjælp. Da hun alligevel fik kontanthjælpen, kunne hun ikke få det samme som andre, da hun ikke boede i hus.

”

Jeg kan ikke lave om på mig selv. Jeg kan ikke indgå et kompromis omkring noget, som, jeg synes, er forkert.

Annie Hansen

Hver gang hun efterfølgende fik et job, blev hun af den ene eller anden grund ureglementeret fyret. Da hun fik helvedesild, blev hun tvunget i arbejdsprøvning mod lægernes anbefaling. En gang bad hun en sygeplejerske om et glas varm kakao under en hospitalsindlæggelse, men fik i stedet et glas kold kærnemælk. Listen fortsætter, og Annie Hansen ryster flere gange på hovedet, mens hun afbrydende siger: ”Ej, men, hvad giver du mig?”.

”Jeg synes simpelthen, det er så frækt. Og det er fortsat hele mit liv. Hver gang jeg har bedt samfundet om hjælp, så har jeg intet fået. Ikke engang et glas varm kakao. Det var også derfor, jeg begyndte at læse i Bibelen. Jeg kunne simpelthen ikke forstå, hvorfor alle de her dårligdomme skete for mig. Hvorfor blev jeg syg, hvorfor mødte jeg al denne modstand, hvorfor fik jeg ingen hjælp?”

Hun var 45 år, da hun læste den første gang. I dag vil hun ikke kaldes kristen, men troende på Guds ord og lov og israelit af Dans stamme.

”Da jeg læste Bibelen, forstod jeg, at man ikke kan tjene verden og Gud samtidig. At menneskelovene strider mod Guds lov, og at lovbrud er synd,” siger hun.

Marianne Hansen lytter opmærksomt til sin mor.

Ikke psykisk syg

Som et foreløbigt sidste forsøg på at løse konflikten forsøgte Odsherred Kommune tidligere i år at få Annie Hansen sat under værgemål, så kommunen kunne bruge hendes folkepension til at betale regningerne.

I midten af januar besøgte en læge derfor Annie Hansen for at udarbejde en mentalerklæring.

”Hun beretter,” skrev lægen: ”relevant (og så vidt vurderes korrekt) om forløbet, men er noget garderende og i nogen grad tolkende på kommunens folks intentioner. Hun fremstår ikke dement eller psykisk syg på nogen måde. Har styr på navne (eksempelvis tidligere borgmestre og kommunaldirektører), årstal og aktuelle begivenheder såsom covid-19 og Brexit.”

”Man har indtryk af, at hun vil kæmpe for sine principper og valg uanset konsekvensen. (...) Hun er velformuleret, men fremstår noget rigid, garderet og principfast i næsten patologisk grad.”

Annie Hansens seng står i stuen. Omkring den ligger bøger, gamle aviser og breve fra systemet. De fleste af bøgerne er af religiøs karakter. Foto: Mikkel Møller Jørgensen

I journalen kaldte lægen sagen for ”voldsomt ulykkelig på alle planer”. Annie Hansen, noterede lægen, er en speciel kvinde, der føler sig svigtet af samfundet, og hvis overbevisning og levevis ikke kan sameksistere med samfundets gældende love. Lægen sluttede skrivelsen med at konstatere, at Annie Hansen ikke ønsker et værgemål, og at

”hun er rasende over, at kommunen igen har forsøgt sig med (...) endnu et angreb på hendes autonomi, religiøse overbevisning og valg af levevis.”

En måned senere afviste Retten i Holbæk kommunens anmodning om værgemål.

Samtykke uden underskrift

Det er nu godt seks måneder siden, at Annie Hansen sidst hørte fra Odsherred Kommune. I det seneste brev fra februar beskrev kommunen, at sommerhuset ville blive sendt på tvangsauktion, med mindre hun betalte de tre rater af ejendomsskat på i alt 12.387,04 kroner, hun skylder.

I Odsherred Kommune ønsker borgmester Thomas Adelskov (S) ikke at stille op til et interview. I et mailsvar til Kristeligt Dagblad skriver han, at ”det er klart, at det altid er en ulykkelig situation, når vi taler tvangsauktioner. Vi overholder naturligvis lovgivningen, hvor vi i kommunerne har opgaven med at inddrive restancer for ejendomsskat. Fra kommunens side gør vi desuden, hvad vi kan for at hjælpe folk videre.”

Professor i social- og forvaltningsret ved Københavns Universitet Kirsten Ketscher har fulgt sagen. Hun er generelt imponeret over kommunens forsøg på at finde løsninger, så Annie Hansen og datteren ikke havner på gaden.

”Faktisk har vi her at gøre med en kommune, der ser på den enkelte borgers situation. Hvis kommunen havde været rigid i opfattelsen af regler, havde man sendt moderen og datteren på gaden for længe siden. Der har man godt kunnet se ville være formålsløst – også for samfundet.”

I modsætning til Odsherred Kommune, anser professoren ikke, tvangsauktion som eneste tilbageværende udvej. Hun siger, at samtykker ikke behøver at være skriftlige, men at man som myndighed godt kan acceptere et stiltiende samtykke, hvis der ikke er tvivl om ønsket.

”Og her har vi at gøre med en kvinde, hvor det er tydeligt for alle, at hendes primære ønske er at blive boende i sit sommerhus,” siger Kirsten Ketscher.

Frihed i ensomhed

At tolke ud fra kommunens mail synes tvangsauktionen dog at være et spørgsmål om tid. I sommerhuset i Ellinge Lyng står Annie og Marianne Hansen og fodrer hønsene med tanglopper nede fra stranden.

”Hvis de kommer, så lad dem komme. Så må vi bo på gaden,” siger Annie Hansen stålfast.

På en måde er det også nemmere for hende at sige. Hun er 79 år og ifølge sig selv meget syg. Marianne Hansen derimod er 37 år og har livet foran sig. Hun vil bare gerne bo i sommerhuset og passe sin have, siger hun.

”Alle siger, at jeg har ofret for meget for min mor. Men sådan ser jeg det ikke. Jeg lever også det her liv for andre menneskers skyld. Jeg lever det for at vise, at der findes en anden vej end det normale liv, hvor alt handler om penge.”

Men, du risikerer at blive meget ensom...

”Nogle gange findes friheden i ensomheden. Af og til tænker jeg da på, at det kunne være dejligt med en familie, men det er umuligt, for så ville det kræve en tilbagevenden til det samfund, jeg har vendt ryggen. Nogle siger, at jeg spilder mit liv, men jeg ved, at jeg har evigheden at leve i.”

Marianne Hansen er 37 år og har livet foran sig. Hun vil bare gerne bo i sommerhuset og passe sin have, siger hun: ”Alle siger, at jeg har ofret for meget for min mor. Men sådan ser jeg det ikke. Foto: Mikkel Møller Jørgensen

I samme moment rækker Annie Hansen en blomst fra en plante, der gror i haven. Den dufter som en frisk, citrusagtig parfume.

”Det er kakmusplanten. Den står for retskaffenhed,” siger Annie Hansen.

Selvom hun og datteren står foran en tvangsauktion, fortryder den 79-årige kvinde ingenting. Hun ved udmærket godt, at hun er stædig: ”Men jeg synes mennesket er forsvundet i de regler og det bureaukrati, menneskesamfundet har opbygget,” siger hun.

Hvis du bare gav kommunen dit samtykke til at betale din ejendomsskat, så ville du kunne bo her uforstyrret?

”Så ville jeg føle, at jeg snød. At jeg var en bedrager. Jeg skal ikke være en del af noget fikumdik.”

Men er det det værd – din stædighed går jo også ud over din datter?

”Jeg kan ikke lave om på mig selv. Jeg kan ikke indgå et kompromis omkring noget, som, jeg synes, er forkert. Hvis nu bare samfundet havde hjulpet mig, dengang jeg var gravid, og man måske havde skaffet mig en vuggestueplads, så var tingene nok gået anderledes,” siger Annie Hansen.

En uge efter besøget i Ellinge Lyng modtager Kristeligt Dagblad et håndskrevet brev. Intet kære eller nogen indledende høflighedsfraser, bare 14 tætskrevne A4-sider, hvori Annie Hansen med sirlig håndskrift beretter om den nært forestående undergang. Hun har mødt en engel, skriver hun.

”Jeg hørte den sige: ’Der er ingen retfærdighed til mere. Ingen retfærdighed, ingen retfærdighed overhovedet’.”

Foto: Mikkel Møller Jørgensen

Født den 14. januar 1942 i Rødovre.

Var i 22 år ansat som regnskabsansvarlig i Volvos danske afdeling.

Har to sønner fra sit første ægteskab. Fik senere en datter.

Har boet i sit sommerhus i Ellinge Lyng i Odsherred med sin datter siden 1986.

I et sommerhus på Vestsjælland forsøger en ældre kvinde at melde sig ud af samfundet, da hun kun anerkender Guds love.

Det kan hun ifølge kommunen ikke. Hvorfor huset sendes på tvangsauktion, og hun og hendes datter formentligt ender på gaden.

Mest læste